

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/17/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100105
Dátum vydania rozhodnutia: 17. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100105.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. na verejnom zasadnutí dňa 17. mája 2018 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému M.G. pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 12. mája 2018, sp. zn. 3Tp/10/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (ďalej len ŠTS), uznesením z 12. mája 2018, sp. zn. 3Tp/10/2018, podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nevyhovel návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len ÚŠP GP SR) č. k. VII/1 Gv 193/17/1000-17 zo dňa 11. mája 2018 a nevezal do väzby obvineného M.G. a podľa § 87 ods. 2 Tr. por. ho prepustil zo zadržania na slobodu. Uznesenie odôvodnil tým, že zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a zároveň existuje dôvodné podozrenie, že trestný čin spáchal obvinený. Nejde o akési hmlisté a konkrétnymi dôkazmi nedostatočne odôvodnené podozrenie, poukazujúc na doteraz zabezpečené dôkazy, a to zápisnicu z domových prehliadok, doslovné prepisy záznamov o telekomunikačných prevádzkach, ako aj zápisnice o vydaní veci. Pokiaľ ide o dôvody preventívnej väzby, v čase rozhodovania sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátorky jej dôvod daný nebol. Obvinený doposiaľ nebol súdom trestaný, aj keď uviedol, že bol súdený Okresným súdom Bratislava, orgány prípravného konania nezabezpečili v tomto zmysle žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, pre aký trestný čin bol a na akom skutkovom základe mal byť obvinený odsúdený. Z návrhu prokurátorky nevyplývali žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých je možné konštatovať, že obvinený bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti aj do budúcnosti, resp. že vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Preto ŠTS nezistil konkrétne skutočnosti odôvodňujúce väzbu obvineného v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Proti tomuto uzneseniu podala ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť prokurátorka ÚŠP GP SR, ktorú bližšie neodôvodnila. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) rozhodujúc o podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal

správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania dospel k týmto záverom: Dňa 6. novembra 2017 bolo začaté trestné stíhanie a dňa 10. mája 2018 M.G. vznesené obvinenie pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obvinený minimálne od 9. marca 2017 až doposiaľ z doposiaľ nezisteného miesta prostredníctvom verejne prístupnej internetovej siete cez internetový portál www.zbojnik.net a tiež aj prostredníctvom sociálnej siete www.facebook.com vo verejne prístupnom fotoalbe v rámci profilu s názvom „Zbojnik.net“, rozširuje rôzne predmety s tematikou pravicového extrémizmu za účelom ich predaja a distribúcie a to najmä rôzne oblečenie - pánske tričko, na ktorom je ako potlač vyobrazený „kolovrat“ používaný ako symbol tzv. slovanského slnečného kolesa viacerými šovinistickými, rasistickými a antisemitskými skupinami a tiež pozmenený symbol svastiky - hákového kríža, pánske a dámske tričká a tielka, na ktorých je ako potlač vyobrazený pravicový extrémistický symbol „Lebens Rune“ (rúno života), používaná spoločnosťou SS Lebensborn v III. ríši nacistického Nemecka, pánske a dámske tričká, na ktorých je ako potlač vyobrazený neonacistický kryptogram „1488“, v ktorom číselná šifra 14 vyjadruje štrnásťslovný slogan amerického rasistického radikála a neonacistu Davida Lanea „We must secure the existence of our people and a future for White Children“ (Musíme zabezpečiť existenciu nášho ľudu a budúcnosť pre biele deti) a číselná šifra 88 vyjadruje číselné znázornenie prvých písmen nacistického stranického pozdravu „Heil Hitler!“ a uvedené predmety sú zasielané zákazníkom dobierkou prostredníctvom kuriérskej služby, pričom minimálne dňa 15. decembra 2017 prostredníctvom dobierky bol od obvineného M.G. objednaný tovar s obsahom 1 ks tričko, 1 ks mikina a 1 ks tielko, všetky s vyobrazením kolovratu, 1 ks tričko s vyobrazením Lebens runy a 2 ks náteľníkov, obe s vyobrazením neonacistického kryptogramu „1488“ a ktoré toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydal O. A. v Bratislave vyšetrovateľovi PZ, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protiteroristickej jednotky, expozitúra Bratislava, dňa 29. januára 2018 bolo prostredníctvom osobného odberu od obvineného M.G. zakúpené oblečenie podľa objednávky a to konkrétne 1 ks tričko s vyobrazením Lebens runy, 1 ks tričko a 1 ks mikina, obe s vyobrazením kolovratu a ktoré toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydal O. A. v Nitre vyšetrovateľovi PZ, dňa 8. februára 2018 bolo prostredníctvom osobného odberu od obvineného M.H. zakúpené oblečenie podľa objednávky a to konkrétne 2 ks tričiek, obe s vyobrazením kolovratu, a ktoré toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydal O. A. v Nitre vyšetrovateľovi PZ, pričom na základe odborného vyjadrenia vypracovaného PhDr. Tomášom Klubertom, PhD. vypracovaného dňa 17. októbra 2017 bolo zistené, že vyobrazenia, symboly, znaky a nápisy v horeuvedenej kombinácii na tričkách podporujú ideológiu neonacistických skupín, ktoré násilím, hrozbou násillia alebo inou hrozbou ťažkej ujmy smerujú alebo smerovali k potláčaniu základných práv a slobôd a tieto verejne ponúka a predáva. Zo spisu a z doposiaľ zabezpečených dôkazov vyplýva, že došlo k stotožneniu osoby, ktorá prostredníctvom verejne prístupnej internetovej domény, ktorého jediným majiteľom a správcom je obvinený M.G., ktorý ponúka na predaj konečným zákazníkom rôzne predmety extrémistického charakteru. Dôvodné podozrenie z trestnej činnosti vyplýva aj z prehliadky iných priestorov a pozemkov, záznamov a prepisov telekomunikačnej prevádzky, z predstieraného prevodu. Ako konštatoval už súd prvého stupňa, dôvodnosť trestného stíhania a podozrenie z trestnej činnosti u obvineného je dané. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, žeujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Podľa článku 17 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) nikoho nemožno stíhať ani pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa článku 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovoru) každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonné pozbavenie slobody osoby po

odsúdení príslušným súdom, zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom, zákonné zatknutie, alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní, pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán, zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov. zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Každé pozbavenie slobody musí byť zákonné, t. j. musí byť vykonané v súlade s konaním ustanoveným zákonom a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom článku 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe preskúmaného vyšetrovacieho spisu a v ňom obsiahnutých doposiaľ zadovážených dôkazov dospel k rovnakému záveru, ako sudca pre prípravné konanie. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia presvedčivo a podrobne uviedol, že obvinený je trestne stíhaný dôvodne, keď v rámci prípravného konania bolo zabezpečené dostatočné množstvo dôkazov, ktoré odôvodňujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia. Nevzhladol však dôvody väzby, nakoľko obvinený má stále bydlisko, nezdržiava sa na inej adrese a výsledky doterajšieho vyšetrovania nenasvedčujú tomu, že by sa vyhýbal trestnému stíhaniu. Neboli tiež zabezpečené žiadne dôkazy nasvedčujúce ovplyvňovaniu svedkov, prípadne zasahovania do vyšetrovania zo strany obvineného, marením dôkazov v trestnom konaní. Pokiaľ ide o dôvod preventívnej väzby, nezistil ani jeho dôvodnosť. Nadriadený súd sa s uvedeným odôvodnením Špecializovaného trestného súdu v plnej miere stotožnil, v podrobnostiach na neho odkazuje a súčasne dopĺňa: Najvyšší súd Slovenskej republiky nad rámec zistení sudcu pre prípravne konanie zistil, že Okresný súd Bratislava III odsúdil obvineného M.G. trestným rozkazom z 27. marca 2018, sp. zn. 2T/130/2017 z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. e) Tr. zák. a uložil mu peňažný trest vo výške 500,- Eur, pre prípad, že by výkon tohto trestu bol úmyselne zmarený, uložil mu náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov. Aj napriek odsúdeniu, ktoré je iného charakteru, na základe uvedených skutočností je potrebné konštatovať, že sťažnosť prokurátorky je nedôvodná, a preto bolo potrebné ju postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietnuť. Vzhľadom na to, že pri rozhodovaní o väzbe sa nerozhoduje o vine alebo nevine obvineného tak, ako tomu je pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní, nie je nevyhnutné, aby vina obvineného bola z doposiaľ zadovážených dôkazov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V tomto štádiu konania, pri rozhodovaní o vzatí, či nevzatí obvineného do väzby je však povinnosťou súdu doposiaľ zadovážené dôkazy hodnotiť z toho pohľadu, či skutočne obsahujú také závažné skutočnosti, ktoré v rovine rozumnej istoty podporujú záver o dôvodnosti trestného stíhania alebo obsahujú skutočnosti, ktoré dôvodnosť trestného stíhania proti konkrétnej osobe nepotvrdzujú alebo priamo vylučujú. V prerokúvanom prípade tomu tak je, pretože doposiaľ zabezpečené dôkazy - zápisnice z domových prehliadok, prepisy záznamov o telekomunikačných prevádzkach, zápisnice o vydaní veci - nasvedčujú dôvodnosti podozrenia z trestnej činnosti. Rozhodnutie o väzbe, ako rozhodovanie o závažnom zásahu do osobnej slobody obvineného nie je rozhodovaním o vine či nevine. Väzba je len zabezpečovací inštitút, nemá mať sankčnú povahu, nemá ani výchovné poslanie, a preto, ak je možné účel väzby dosiahnuť iným zákonným inštitútom procesného práva, je potrebné ho aplikovať. Inak povedané, väzobné stíhanie vo veci je v podstate výnimkou a možno k nemu pristúpiť len v odôvodnených prípadoch. Vzhľadom na to, že u obvineného M.G. neboli preukázané konkrétne skutočnosti odôvodňujúce uvalenie väzby v zmysle návrhu prokurátora podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., najvyšší súd sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

